

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
v/ statsråd Monica Mæland og Nikolai Astrup
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Oslo, 15. februar 2019

HLF er Norges største organisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse med 66 000 medlemmer. 14,5 % av Norges befolkning over 20 år¹ har en hørselshemming som påvirker hverdagen, som sosial isolasjon og frafall fra utdanning og arbeidsliv. Anslag viser at det i 2020 vil være om lag en million nordmenn som vil ha en hørselsutfordring.²

Innspill til statsbudsjettet for 2020

HLF (Hørselshemmedes Landsforbund) ønsker med dette å overbringe våre innspill til statsbudsjettet for 2020.

HLF ber om at:

- Det bevilges 200 mill. kroner årlig til veikart for et universelt utformet nærscole 2020-2030. Disse øremerkede stimuleringsmidlene skal gå til kartlegging av status, planlegging og aktuelle tiltak i tråd med kostnadsestimatet i den samfunnsøkonomiske analysen og at det settes en tidsfrist for oppgradering.
- Det fremskaffes forskning på krav til universell utforming og kvalitet i boliger også for personer med nedsatt funksjonsevne.
- TEK 17 må oppdateres jf. nye standarder til akustikk, slik at nye boliger får bedre akustisk miljø og dermed tilfredsstillende en mer fremtidsrettet boligpolitikk med krav til universell utforming.
- Det settes av midler til å gjøre IKT-løsninger universelt utformet, som for hørselshemmede innebærer blant annet teksting.
- Det kommer på plass sikker, elektronisk konsultasjon med alle offentlige organer.

Universell utforming

Veikart universelt utformet nærscole 2030

Kunnskapsdepartementet har et koordineringsansvar for FNs bærekraftsmål nr. 4: «Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring». Norge har også vedtatt FN-konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter, der tilgang til skolebygg er en av forpliktelsene. Hørselshemmede barn og unge er avhengig av at skolebygningene er universelt utformet. Det vil si skoler med gode lyd og lysforhold. Skoler med høyttalersystem som sikrer god lyd til alle, og teleslynger til elever som bruker høreapparat. Dette vil sikre inkludering og gode læringsbetingelser for denne elevgruppen, men det gir også gode gevinster for andre elever.

I ny regjeringsplattform vises det til at regjeringen vil satse på universell utforming. I 2018 kom forslag til en nasjonal plan for å oppgradere alle grunnskolenes bygg og uteområder, kalt Veikart universelt utformet

¹ Engdahl B, Tambs K, Borchgrevink HM, Hoffman HJ. Screened and unscreened hearing threshold levels for the adult population: Results from the Nord-Trøndelag Hearing Loss Study. *Int J Audiol.* 2005; 44, 213-230.
http://www.fhi.no/eway/default.aspx?pid=239&trg=Content_6496&Main_6157=6263:0:25.6102&MainContent_6263=6496:0:25.6109&Content_6496=6178:50:246:25.6109:0:6562:14:::0:0

² Hearing impairment among adults (HIA). Oslo: Senter for medisinsk metodevurdering, Sintef – a report of a joint project, 2001

nærskole 2020-2030. Målet med planen er at alle barn skal gå på sin nærskole innen 2030. En samfunnsøkonomisk analyse av veikartet utført av Oslo Economics i oktober 2018, viser at å gjennomføre planen for universell utforming av skoler 2020-2030 har betydelige nyttevirksomheter, og at den samlede nytten for den store gruppen av ansatte, elever og besøkende på grunnskoler er antageligvis nok til å forsvare kostnaden. I tillegg kommer en betydelig nytteverdi for dem med særlige utfordringer som i dag opplever utenforskap, både knyttet til deltagelse i arbeidslivet og opplevd livskvalitet, og verdien av at foresatte og kommunalt ansatte slipper å måtte gjennomføre krevende prosesser hver gang et barn med særskilte utfordringer skal begynne på skolen.

HLF ber om at:

- Det bevilges 200 mill. kroner årlig til veikart for et universelt utformet nærskole 2020-2030. Disse øremerkede stimuleringsmidlene skal gå til kartlegging av status, planlegging og aktuelle tiltak i tråd med kostnadsestimatet i den samfunnsøkonomiske analysen og at det settes en tidsfrist for oppgradering.

En fremtidsrettet boligpolitikk

Boliger med livsløpsstandard, og som er universelt utformet, er avgjørende for at vi skal bygge gode boliger av høy kvalitet. Trender med harde boflater, minimalistisk interiør, gjør at mange hørselshemmede sliter med dårlig lyd miljø i boliger. Eldre ønsker å flytte fra eneboliger til mindre leiligheter, men opplever at de akustiske forholdene blir dårligere. Det arbeides med nye standarder for akustikk som vil ivareta en mer fremtidsrettet boligpolitikk. Det er viktig at plan og bygningsloven og teknisk forskrift (TEK 17) er i takt med tilgjengelighetskrav som eldrebølgen, samt en høy andel hørselshemmede i befolkningen krever.

HLF ber om at:

- Det fremskaffes forskning på krav til universell utforming og kvalitet i boliger også for personer med nedsatt funksjonsevne.
- TEK 17 må oppdateres jf. nye standarder til akustikk, slik at nye boliger få bedre akustisk miljø og dermed tilfredsstillende en mer fremtidsrettet boligpolitikk med krav til universell utforming.

Universell utforming av IKT

Universell utforming av IKT er viktig og HLF vil å understreke viktigheten av at oppgradering av nettsider også må innebære tiltak for hørselshemmede. Det er svært viktig at alle videoer tekstes, både ferdigproduserte og direktesendte. Hvis det legges ut lydfiler må disse ha en vedlagt tekst som gir samme informasjon. Teksting og skriftliggjøring av informasjon er tiltak for universell utforming. Disse tiltakene er nødvendig for hørselshemmede, men til hjelp for alle.

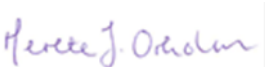
HLF mener all kommunikasjon med det offentlige må tilbys i skriftlig form på en rask og sikker måte, for eksempel SMS med legekantoret eller chat/ e-post med NAV ved ikke-sensitive henvendelser. For sensitive henvendelser er Helsenorge.no, i regi av E-helsedirektoratet, en god løsning for sikker skriftlig kommunikasjon med helsetjenesten. Hørselshemmede og befolkningen for øvrig må kunne konsultere alle deler av norsk forvaltning gjennom elektronisk kommunikasjon via MinID.

HLF ber om at:

- Det settes av midler til å gjøre IKT-løsninger universelt utformet, som for hørselshemmede innebærer blant annet teksting.
- Det kommer på plass sikker, elektronisk konsultasjon med alle offentlige organer.

Vi ønsker lykke til med det videre arbeidet med statsbudsjettet for 2020. Ved spørsmål eller kommentarer kontakt interessepolitisk rådgiver Marte Oppedal Vale på vale@hlf.no eller 997 15 635.

Med vennlig hilsen

Merete J.Orholm
Leder interessepolitisk avdeling

Marte Oppedal Vale
Interessepolitisk rådgiver